

* ओ३म् *

२७-१११५
उपकार तथा जल्लिहान

म. ज. ना. व. जी.
१९०५०४

अंग्रह डरी प्रसिद्ध डरनार,

रमताराम अरोतरवाणा.

अमदावाद.

प्रथम आवृत्ति

प्रत ०००

व्यानंदावद
१०२

संवत्
१९७२८४८०२६

वि. संवत्
१९८२

धी सूर्यप्रकाश प्रिन्टींग प्रेसभां मणयंदभाळी व्रीडमळावे जाली.

ड. पीरमशारेड—अमदावाद.

डि. ०-१-०

२३०८०

અર્પણ પત્રિકા.

શ્રીયુત્ માન્યવર મહાશયજી.

કેશવલાલ ભાઈલાલભાઈ ૫૮

ખી. એ. એલ. એલ. ખી.

સંવામાં સવિનય નમસ્તે !

આપ ઘણા વખતથી આર્ય સમાજ તથા હિંદુ

સભામાં વારંવાર રસ લેતા થયા છો અને

આપના ઉત્સાહથી વેદધર્મનું રહસ્ય

જલદી આપણી ચરોતર પાટીદાર

કોમમાં તેમજ અન્ય જાતી-

ઓમાં પ્રેલાશે ને વારં

વાર આપ જેવા

સુઝ-પુરોથી જન સમાજને

સમયાનુસાર આપના વખતનો ભોગ

આપી કૃતાર્થ કર્યા કરશો એવી ભાવખ્યની

ધારણાથી હું અમારી બહોદાન ઉપકાર

લજનાવળી આપને સમૃદ્ધ અર્પણ કરું છું.

હી. આપનો લઘુ ભ્રાતા,

રમતારામ ચરોતરવાળા.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૦૬૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભજનાવલી

વિષય

• ઓરમ્ *

ઉપકાર ભજનાવળી.

મંત્રહકરી પ્રસિદ્ધ કરનાર

રમતારામ ચરોતરવાળા.

અમદાવાદ.

પ્રથમા આવૃત્તિ

દયાનંદાબ્દ ૧૦૨

પ્રત ૨૦૦૦ વિ. ચંવત ૧૯૮૨ ૧૧૧૩ રૂપીઆની સો.

ધી સૂર્યપ્રકાશ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં મૂળચંદ્રલાલ ત્રીકમ-
લાલે છાપી. ડૉ. પીરમશારોડ—અમદાવાદ.

કી. ૦-૦-૬

પુસ્તક છપાવવા મદદ આપનારનાં મુખ્યારક નામ,

૫. મ. પ્રેમચંદ દીપચંદજી.	૨. મ. હરીલાલ પાનાચંદ.
૧. મ. હરીલાલ રામચંદ્રજી.	૧. મ. નંદરામ લક્ષ્મણ.
૧. મ. ચુનીલાલ આત્મારામ.	૧. મ. અંગનલાલ સામંતી
૧. મ. ગંગાધર બંસીધરજી.	૧. મ. તોપતરામ છતર
૧. મ. દાદુભાઈ જંસીંગભાઈ.	
૧. મ. પરસોતમ ત્રીકમલાલ,	૧. મ. મુળદામ દેશ્ય.
૧. મ. મુળચંદ પ્રતાપચંદજી.	૧. મ. રામલાલ અન્ડ ઓકારદત્તજી.
૧. મ. ઉમરાવ નનુ	૧. મ. વાસુદેવ રામચંદ્ર
૧. મ. પ્રેમચંદ મગનલાલ.	

પુસ્તક વેચાણ થયા બાદ. ખીજા પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે.
પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું. મંત્રી આર્ય સમાજ. અમદાવાદ.

રાયપુર-ચકલા મંદેશ પ્રેમના મેડા ઉપર

આર્ય સમાજનો ૬ ઠો નિયમ. સંસારનો ઉપકાર કરવો.
એ આ સભા (સમાજનો) મુખ્ય હેતુ છે. અર્થાત શારીરિક,
આત્મિક અને સમાજિક ઉન્નતિ કરવી

દાહરો.

દેશ કાડીઆવાડમાં, મોરબી રાજ્યની ખીચ,
દયાનંદ રવિ ભદ્ર ચયા, કુલ બાહાણુ ઔદિત.

ભજન (૧) ગજલક્ષ્મીની ઠખ.

હો નાથ જગનીયંતા, મહિમા અપાર તારો,	
યોગી યતિ બિચારા, થાક્યા કરી વિચારો. ૨૩	
બ્રહ્માંડ આ રચાયું, તારી મદા કળાથી,	હો નાથ.
આકાશ અમાપ કાધું. જેનો નહિ કિનારો.	
લાખો પ્રહો પ્રકાશે, તારા અતુલ બળથી,	હો નાથ,
તુછે રવિ શશિને. રાગને ધુમાવનારો.	
વાયુ સદા વહેછે, તારા અપાર ભયથી.	હો નાથ
અગ્નિ તપી રહ્યો છે, તે પશુ પ્રતાપ તારો.	હો નાથ.
તારી સહજ કૃતીથી, પૃથિવી પ્રયંડ પહાડો.	
પ્રગટ્યા મહા સમુદ્રો, નદીઓ વહે લગ્નરો.	હો નાથ.
પંખી પશુ અને કે', વૃક્ષો ફળો ને ફલથી,	હો નાથ.
શણુગારીઆં પ્રભુ તે', સૃષ્ટિ તણું બળરો,	હો નાથ.
એવા અજબ જગતને, પેદા કરી તું પાળે,	હો નાથ.
અંતે અહો બને તું, સઘળું સંહારનારો.	હો નાથ.
તારી અગાધ લીલા, શકીએ જરા ન ગણી,	હો નાથ.
પશુ તું સકલ જગતના, મનની કળી જનારો.	હો નાથ.
તારી ગતિ સમજવા, તારું સુનામ ભજવા,	હો નાથ
હે તાત ! દયા કરીદે સુમતિને સુવિચારો.	
હે કૃપાનિધાન ! તારું ભાવે ભજન કરીને.	હો નાથ.
પુણ્યો રળી "હરિ" હું ભવને તરી જનારો,	હો નાથ.

વેદનો સૂર્ય.

ભજન (૨) તેરી છલબલ હે, ખ્યારી એ રાગ.

વેદ ઝળઝળતો સૂર્ય, હતો વાદળમાં દર,

મહા વાયુદયાનદે, પાડયો પ્રકાશ.

છપ્યું તારાનું નર. અંધ બનીયાં કુમુદ,

પદ્મ—હૃદયો સુઆર્યોનાં, પાખ્યાં વિકાશ.

જુઓ જુઓને ધુડ ! શાને થાઓછો મૃદ ?

અજવાળે નયનો, ગિધાડો રૂડી આશ

ગમે અંધારું આંખ, ભુરાં કંમોનો વાંક,

જરા અરધી બ્યો, જાંખ રાખી, ભાન, સાન, દયાન,

બનો ના હેવાન. વેદ

દયાનંદ સ્વામી.

ભજન (૩) જંગલના જોગી તેં મને માયા લગાડી એ રાગ.

તેં મને માયા લગાડી, દયાનંદ સ્વામી તેં મને માયા લગાડી. ટેક.

બંમી વેદોની તેં વગાડી, દયાનંદ સ્વામી તેં મને માયા લગાડી(૧)

વેદનો ભાનુ અજાન વાદળે ઢંકાયોને, દુનિયાં રહીતી અજબી.

જ્ઞાનની જ્યોત વાલે પળમાં પ્રગટાવીને

જાંધતી આલમને જગાડી

દયાનંદ (૨)

મત્ય વિદ્યાનું વાલે ખડગ બનાવ્યુને ઢાલ ધીરજ કર ઝાલી

આત્મવિશ્વાસ કેરું કવચ ધરી શરીરે

લડત ધર્મોત્તી છે લડાવી

દયાનંદ (૩)

ધોર નિંદ્રાથી અમને જાગૃત કરવા. વાલે અલખ ફકીરી ઉર ધારી

નિંદ્રા જીડી ચઢ્યુ ખુલ્લી ગયાં ત્યારે

સ્વર્ગે ગયા શું સિધાવી

દયાનંદ (૪)

ઋષીનો ઉપકાર

ભજન (૪) રાગ. ગજલ કવાલી.

અમળ્યો વેદનો ડંકો ભુવનમાં શ્રી દયાનંદે,
 ડીડાળ્યો ઓરમનો ઝુંડો ગગનમાં શ્રી દયાનંદે,
 મુસલમાં હિંદુ ઇસાઈ યવન કાફીરની ભુદાઇ,
 મીલાવી આર્યતા માંહી શ્રી સમદર્શી દયાનંદે,
 બધાના બાપ દાદાઓ પુરાણો એ હતા આર્યો,
 ખરો ઇતિહાસનો પાયો દીધો શોધી દયાનંદે
 ગીતાને ઝંઙ ધર્મ પદો વળી બાઇબલ કુરાન કહો
 બધાનું મુળ છે વદો બતાવ્યું શ્રી દયાનંદે,
 અલીફ લામ મીમ કહે ઇસલામ આઇ એમ બાઇબલ માંહી
 બધાએ હિંદુનું પ્રભુ નામ ગાયું ઓરમ દયાનંદે
 પ્રસાર્યો વેદનો ઇલહામ અપનાવીજ કેમ તમામ.
 ફરી કીધું આ ભારત ધામ જગત ગુરૂ શ્રી દયાનંદે,

શ્રી દયાનંદ હિંગવિજય.

ભજન (૫) માયામાં મનડું મોઢુંરે પામર પ્રાણી-એ રાગ.

આવ્યા વેદોની વહારેરે, સ્વામીજી મારા,
 દીન ધેનના પોકારેરે, સ્વામીજી મારા. ટંક
 ભારત માતાના ભુંડા અવલોકી હાલ હવાલો,
 મન ક'પ્યો મારો વહાલોરે—સ્વામીજી મારા.
 મૃત પાખંડો નિહાળી બહુ દુઃખ હૃદયમાં ધારી,
 પણ લીધું છે ખોખારીરે—સ્વામીજી મારા.
 તોડું સ્વાસ્થ્યની જાળો. ઝીખેડું દાનવ સ્થાનો

કરે ઝાલું હું વિધવાનો રે સ્વામીજી મારા.
 જડ ભક્તિની જડ કાપું સાં ઠામે ચેતન સ્થાપું
 સાધુ જનને સુખ આપુંરે.—સ્વામીજી મારા.
 દિલ દાઝ ધરી દેશીની વૈરાગ્ય ધર્યો મન વહાલે,
 બિતેજ્યા દીન દયાળેરે.—સ્વામીજી મારા.
 રે ! ભર જોખનમાં છાડ્યાં ધર બાર માતા પિતા
 યઈ લિખારી અણુચિંત્યારે—સ્વામીજી મારા.
 ને ભોખ ધરી ભારતનો ભટક્યા જંગલમાં ભાથી
 તન બાળ્યું શીત તડકાથી રે—સ્વામીજી મારા.
 બહુ ભૂખ તૃપા ભોગવતાં સત્યોનું શોધન કીધું.
 શુદ્ધ તત્વજ્ઞ જાણી લીધુંરે—સ્વામીજી મારા.
 મેદાન પડી તે વારે ઉપદેશ્યા ભારત વાસી
 “ તમે એક ભજો અવિનાશીરે—સ્વામીજી મારા.
 નિજ ધાત કર્યાની ધમકા બહુ દુષ્ટાએ દેખાડી
 પણુ સત્ય ન દોધું છાંડીરે—સ્વામીજી મારા.
 ધન્યરે જનવાની આશા પાપી પોપોએ આપી
 તેને મન તુચ્છજ રાખીરે—સ્વામીજી મારા.
 નિંદા રતુતી નવ લેખી કર્તવ્યે રાખી નેકા
 ધન્ય ધન્ય સ્વામી સુટેકીરે—સ્વામીજી મારા.
 સદ્ગાન રવિના તેજે જુદા છે ઝાંખા કીધા
 પાર્ષાને પાવન કીધારે—સ્વામીજી મારા.
 શુભ વિજય ધ્વની વેદોની ભૂમંડળમાં ફરકાવી
 નય નય સઘળે જવરાવીરે.—સ્વામીજી મારા.

મહર્ષિ શ્રી હયાનંદ સરસ્વતી શા માટે.

ભજન (૬) રાગ-ગુહાલા વેગે આવોરે
વેદ ધર્મ બિહારવારે—ધેનું રક્ષણ કરવારે—

હયાનંદ રૂપિ આવિયા હોજી.

વળી પાખડોનો કરવાને મળથી વિનાશ (૨) વેદધર્મ ૧

સાખી—ભર જોખનમાં છોડીઆં—માતા પિતા ધરબાર.

દેશ દાઝ દિક્ષમાં ધરી તુચ્છ ગણ્યો સંસાર.

સત્યજ શોધન કરવારે—જગના દુખડાં દરવારે

સ્વામીજી મારા આવીયા હોજી—વળી પાખડોનો—વેદધર્મ ૨

સાખી—બિજડ રાને આચડયા, ગખી ભર દુહલાસ.

બ્રહ્મ તરસ ખટુ ભોગવી, કરીયાં વિદ્યાભ્યાસ.

સાધુજન સુખી કરવારે—પાપી પાવન કરવારે

સ્વામીજી મારા આવીયા હોજી. વળી પાખડોનો, વેદધર્મ ૩

સાખી—નાસ્તિક વામો દુષ્ટનું કરીયુ મળ વિનાશ.

વિનય વાવટો વેદનો કાડાડ્યો આકાશ.

વિધવાની જ્વારે ચડવારે, દૃષ્ટ જનોને નડવાં

સ્વામીજી મારા આવીયા હોજી—વળી પાખડોનો વેદધર્મ ૪

સાખી—સમગ્ર ભારતમા ફરી ઉપદેશ્યા અગ્નિ.

“ અનેક ધર્મર હોયના એક દક્ષ ભગવાન. ”

જડની જડ બિખડવારે ચેતન સ્થાપન કરવારે.

હયાનંદ રૂપિ આવિયા હોજી વળી પાખડોનો વેદધર્મ ૫

હિ હિ વિભાગ.

• ભજન (૭) ધર્મર પ્રાર્થના.

હે પ્રભુ ! આનંદ દાતા, ગાન હમકો દીજીએ,

શીઘ્ર સારે દુર્ગુણોસે, દર હમકો કીજીએ.

લીજીએ હમકો શરણુમેંહમ સદાચારી બનેં,
પ્રહ્મચારી ધર્મ રક્ષક, શ્રીર વૃત ધારી બને

હયાનંદની ખેતી.

ભજન (૮) રાગ દાદરા.

લહરાતી હૈ ખેતી હયાનંદકી. ટેક
વૈદીક ધર્મકા બીજ, નમદાર હો ગયા,
ગુરુકુળ સા ગિયાયાન, બી ગુરુજીર હો ગયા. દહેરાતી. ૧
પ્રચાર કરને આર્ય, કરકે ગદાગિરી,
કરતે હૈ અહલે કૌમકી કયે મુક્ત ચાકરી. દહેરાતી. ૨
છુપ છુપ કે ગુલ ચુરાતે થે; ઇસાઈ મુસલમાન
અબ આયોકી કોજ બની. બિનકી પાસયાન. દહેરાતી. ૩
જો ચીખ ચીખ કરતે થે, વંદોંકી છુરાઇ,
દોષો ઉન્હોને દાદી મુઠા, ચોટી રખાઇ. દહેરાતી. ૪
‘ચન્દ્ર’ જો ગુરુકુલ સે, પ્રહ્મચારી આયેંગે,
લન્ડન મેં જા કે, આર્ય મંદીર બનાયેંગે. દહેરાતી. ૫

ભારત જાગૃતી.

ભજન (૯) રાગ રસીયા.

સ્વામી હયાનંદ ભારતમે, ધર ધર અક્ષય જગાય ગયોરે,
અક્ષય જગાય ગયો રે, રાહ સીધી બતલાય ગયોરે. સ્વામી. ૧
વેદોકે ભૂલેથે નામ, શ્રીર જનરી કરાય ગયોરે,
પુગણોકો ઇજ્જત આર્યોં કે, દિલસે હટાય ગયોરે. સ્વામી. ૨
જાલ વિવાહકી રીતી છુડા, પ્રહ્મચર્ય રખાય ગયોરે,
વિદ્યા પઢને કે કારણ, ગુરુકુળ ખુલવાય ગયોરે. સ્વામી. ૩

માત પિતાકી સેવા કરના, શ્રાદ્ધ જતાય ગયોરે,
 મરે બાદ કુછ મીલે નહિ હૈ, યહ સમગ્રય ગયોરે. સ્વામી. ૪
 નિરાકાર ઈશ્વરકી ભક્તિ, કરની શીખાય ગયોરે,
 અંડ બંડ પત્થર પૂજાસે, ફન્દ છુડાય ગયોરે, સ્વામી. ૫
 વિધવાઓં કે કષ્ટ હટા, અનાથોંકા બચાય ગયોરે,
 વિધવા આશ્રમ યતીમખાનોંકા, ખુલવાઇ ગયોરે સ્વામી. ૬
 મુફન ખોર જૌર પેટાર્થનિકી, કદર ધટાય ગયોરે,
 પત્રા પાંડેન કી પંડીતાઇ, દૂર હટાય ગયોરે, સ્વામી. ૬
 વેદોકી ચલી તોપ, પોપદલ સખ ધનડાય ગયોરે,
 મુક્તકી રોટી ચલી ! કહાંસે વૈરી આય ગયોરે. સ્વામી ૮
 કિસીને મારી ઈંટ કોઇ, દશ ગાલી સુનાય ગયોરે.
 મતને પર ભી તુમકેં વેદ અમૃતકા પિલાય ગયોરે, સ્વામી. ૯
 ભારતકે હિતકે લીયે તો, દશ નિયમ બનાય ગયોરે,
 કહે “ હરદત ” મુદે ભારતકો, પુનઃ જીલાય ગયોરે. સ્વામી. ૧૦
 ગુરૂ દક્ષિણા.

ભજન (૧૦) રાગ ગઝલ.

ઋણ ગુરૂજીકા, દયાનંદ ચુકાના હોગા.
 જના ધર દક્ષિણા, દે કે હી તો જના હોગા,
 યોં તો હૈં લોગ, અન્મોક્ષ રતન સે બઢકર,
 મેરા ઇક ભૂખકાલી, દુઃખ મિટાના હોગા. ઋણ ગુરૂજીકા. ૧
 મનકો મારે હુઆ, આંખો કે ખીના ખેડા થા,
 તુમકો લાહી કી જગહ, હાથમેં આના હોગા. ઋણ ગુરૂજીકા. ૨
 પાસ થા જો કુછ મેરે, તુમકો દિયા કયા દેં અખ,
 તુમ મુઝે દોગે, તો કૃતદન જમાના હોગા. ઋણ ગુરૂજીકા. ૩

શિષ્ય હો સચ્ચે તુમ જો, માન લો મેરી આગા,
 આપકા પઢના સફલ, મેરા પઢના હોગા. ઋષુ ગુરુ. ૫
 વેદ કો ઋષીયે કી, સન્તાનને લાગા હાય,
 અબ સરલ ભાપા હીમે, ભાષ્ય બનાના હોગા. ઋષુ ગુરુ. ૬
 જો કલંકિત કિયે જૈકે, દૈ, મહીધર આદિ,
 ઉન અનર્થો કો કર, પુરુષાર્થ મિટાના હોગા. ઋષુ ગુરુ. ૭
 આર્ય જાતીકી હસ્તી, “ચન્દ્ર” મિટી જાતી દૈ.
 મૌત કે પંજે સે અબ, ઇસકો છુડાના હોગા, ઋષુ ગુરુ. ૮
 સ્વામી દયાનંદજીનો ઉત્તર.

ભજન (૧૧) રાગ ગઝલ.

અય ગુરુ તાબયે, કર્માન દયાનંદ હોગા,
 આપ કે બચનો પં, કુર્માન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૧
 યજ્ઞ ઇસ ભારતમેં જો, આપ રચા ચાહતે દેં,
 જો દૈ સામિત્રીકા. સામાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૨
 મિસ્લ લક્ષ્મણ કે જો, બેહોશ દૈ ભારતવાસી,
 ચારાગર મિસલે, હનુમાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૩
 “ચન્દ્ર” હો તબ્દી ભૂખે, દેશ મેં ખિરમન પૈદા,
 મિસ્લ દાને કે, બલિદાન દયાનંદ હોગા. અય ગુરુ. ૪

મહર્ષિ મહિમા.

ભજન (૧૨) રાગ. કમલી વાલેને.

વેદોંકા ડંકા આલમમેં, બજવા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 હર જગલ ઓમકા ઝંડા શીર, કહરા દીયા ઋષિ દયાનંદને
 અજ્ઞાન અવિદ્યાકી હરસુ, ધનધોર ઘટાયેં છાછથી,
 કર નષ્ટ ઉનહેં જગમેં પ્રકાશ, ફેલા દિયા ઋષિ દયાનંદને.

સરપર તુફાન બલાકાયા, નજરોસે દૂર કિનારાયા,
 બનકર મલ્લાહ કિનારે પર, પહુંચ્યા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 ધુસ ગયે લુટરે ઘરમેથે, સખ માલ લૂટ કર લે જાતે,
 સદ શુક હાથ સોતોંકો પકડ, ખીઠલા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 મક્કારા દગા ફરેખોંસે, જો માલ મુફતકા ખાતેથે,
 સખ પોલ ખોલકર દિલ ઉનકા, દહલા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 ઉડ ગયે હોશ મતવાલોંકો, મૈદાન છોડકર રફુ હુવે.
 હથિઆર તર્કકા નિઠાલ જખ, ચમકા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 કબોમેં સરકો પટકતેથે, કઈ દેહરો હરમમેં ભટકતેથે,
 દે જ્ઞાન ઉન્હે મુક્તિકા માર્ગ, દિખલા દિયા ઋષિ દયાનંદને.
 કરતેથે હમેશાં ચીખ ચીખ, તાહીત વેદે અકદીસકી જો,
 સર ઉનકા વેદોંકે આગે, ઝુકવા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 સખ દોડ ચુકેથે ધર્મ કર્મ, ગૌરવ શુમાન ઋષિ મુનીઓંકા,
 ફીર સંખ્યા હવન વજ કરના, શીખલા દીયા ઋષિ દયાનંદને,
 વિદ્યાલય ગુરુકુળ ખુલવાયે, કાયમ હરજગહ સમાજ કોયે,
 આદર્શ પુરાતન શિક્ષાકા, બતલા દીયા ઋષિ દયાનંદને.
 બલિદાન કીયા બલી વેદી પર, જીવન " પ્રકાશ " હંસતેહંસતે,
 સચ્ચ રહવર બનકર સખકો, ચેતા દીયા ઋષિ દયાનંદને.

આર્ય સમાજ શું કરશે ?

ભજન (૧૩) રાગ વેદાંકા ડંકા આલમમેં.

યહ આર્ય સમાજ સકલ જગમેં. વેંદોકા નાદ બજાએગા,
 ઇસ કિજડે આરત ભારતકો, ગુની સ્વર્ગ સમાન બનાયેગા.
 કર્તવ્ય ક્ષેત્રમેં આયેગા, પગ પીછે નહીં હટાયેગા,
 બાધાઓંકો શિરપર અપને, ફોલોડી ભાંતી ઉઠાએગા.

કાયરપન માર લગાએગા, નવજીવન જ્યોતી જગાએગા,
 નિજ દેશ ધર્મ પર તન મન ધન, અર્પણ કરના શિખલાયેગા.
 ક્રુવ ધર્મ ધ્વજ ફેરારાયેગા, દો પાતક પુંજ જલાયેગા,
 મતિમન્દ, મરત મતવાલોકે, મિટીમેં માન મિલાયેગા.
 ઇશ્વરકા બોધ કરાયેગા, મિથ્યા વિશ્વાસ મિટાયેગા,
 કર નષ્ટ અવિદ્યા અન્ધકાર, વિદ્યા પ્રકાશ ફેલાયેગા.
 વૈદીક સંદેશ સુનાયેગા, વર્ણાશ્રમ નીવ જમાયેગા,
 શિક્ષા દે કર સ્ત્રી દલકો, અધિકાર સમાન દિલાયેગા.
 સુખ શાન્તિ સુધા બરસાએગા, પ્યાસોંકી પ્યાસ છુઝાએગા,
 હાં ભેદભાવ સખ કાટ છાંટ, આપસમેં પ્રેમ બઢાયેગા.
 પતિતોંકા પુનઃ હાણાયેગા, બિછુડોંકા ગલે લગાયેગા,
 ઇસાઇ ઔર યવન દલકે, ચંગુલ સે ઇન્હેં છુડાયેગા.
 ગોઓંકે પ્રાણુ બચાયેગા, વિધવા દલ દુઃખ નસાયેગા.
 ઇન આશ્રય હીન અનાથોંકા નિજ ગોદીમેં બિઠલાયેગા.
 સ્વાવલમ્બન બલદાયેગા, ઊન્નતિ કે શિખર ચઢાયેગા,
 ઋષિ મુનિયોંકા ગૌરવ “ પ્રકાશ ” ભૂમંડલ કે દિખલાયેગા.

ઋષિનું આવાગમન

ભજન (૧૪) રાગ ગઝલ.

દુઃખોસે ઝરત થા ભારત જરૂરતથી ઋષિ આયે,
 ઋષિ આયે મુનિ આયે, કોઇ ધર્માત્મા આયે. દુઃખો.
 મહાભારત કે હોતેસે, અવિદ્યા દેશમેં છાઇ,
 છિપાયા વેદકા ભાનુ, મહા અન્ધકારથે છાયે. દુઃખો.
 તજ ઇશ્વરકી આગાહી, જોયા ઉપદેશ વેદોમેં,
 ઇસી કારણ હજારો મત, સખ અપની હી ગાયે. દુખો.

લગે દો ગ્રાહથે ભારી, ઋષી સંતાનકો પ્યારો,
 જો ચાહતેથે લગે મૌઠા, તબી હમ ચટકર જાયે. દુઃખોસે.
 કરોડોં હો ગયે મીત્રો, મુસલમાં આર ઇસાઇ,
 નહીં થા દમ કીસીમેં બી, જો ઇનકો નીચા દિખલાયે. દુઃખોસે.
 એક તરફ પડ રહા દુર્બિલ, હાહાકાર ભારતમેં,
 દૂધ પીતે હુએ બચ્ચોંકો, માતા બેચ કર ખાયે. દુઃખોસે.
 કરોડ ખીક ગયે બચ્ચે, મુસલમાં આર ઇસાઇઓંકે,
 નહીં થા કોઇ બી હમદર્દ, અનાથાલયજો ખુલવાયે. દુઃખોસે.
 એક તરફ રો રહી વીધવા, ગૌ એક આર ચિલ્લાતી,
 ઇન્હીકી આહવા નારા, સુના હમસે નહીં જાયે. દુઃખોસે.
 તજ બ્રહ્મચર્યકી વીલા, વિવાહ બચ્ચોંકે થે જારી
 ઇસીસે વર્ણુ આર આશ્રમ. સબી ખીગડે નજર આયે. દુઃખોસે.
 જીધર દેખો ઉધર સંસાર. હાહાકારસે પુરણુ,
 તીનો તાપોંકી અગ્નિશ. ધુવાં આકાસકો જાયે. દુઃખોસે.
 પ્રભુ ભારત હુઆ ગારત, સુનો તુમ ટેર આરતકી,
 પૂકારા એક રવર હોદર, પિતા તુમ બિન દહાં જાયે. દુઃખોસે.
 સુની જબ ટેર ઇશ્વરને, દયા મયને દયા કરકે,
 ઋષીકો પ્રેરણા કીન્હી, દયાનંદ સરસ્વતી આયે. દુઃખોસે.
 ઋષિને ખીડા જબ ઉઠાયા, દુઃખોકો દુર કરનેકો,
 ક્રિયા તન મન ધન અર્પણુ, ઇસીમેં આહુતી પાયે. દુઃખોસે.
 પ્રથમ કાશી વીજય કીન્હી, વહાં કઇ બાર જ કરકે,
 ચતન શીર દૂર હટાનેકા, કિયે ઉપદેશ અતલાયે. દુઃખોસે.
 યહી હૈ પ્રાર્થના મેરી, સબી ભારત કે ભાઇઓંસે,
 ઋષિ ઋણુ ઉતારો, જો ઋષિ સંતાન કહલાયે. દુઃખોસે.

અગર હૈં ખૂન ઋષિયોંકા તુમ્હારે જીરમમે બાકી
 ઉઠો બાધો કમર જલદી નહીં દીન આખરી આયે દુઃખોસે.
 કરો કુછ યત્ન એ મિત્રો, તુમ ભારતકે સુધરનેકા.
 નહિ તો દીન બદિન પ્યારો, અધોગતિ હોતી હી જાયે. દુઃખોસે.
 ન સમજો મિત્ર યહ ગાના. બલ્કે યહ એક રોના હૈ.
 ખિનય કહે બાસુદેવ શર્મા સભામેં જો ખડા ગાયે. દુઃખોસે.

એક આર્ય મહાશયનો સ્વામીજી સાથે વાર્તાલાપ.

કન્વાલી. (૧૫)

- આર્ય—તુમ્હેં બદનામ વહ ભગવન, સરે ખાગર કરતે હૈ
 મહર્ષિ—મુઝે મશહર કરતે હૈં, બહુત ઉપકાર કરતે હૈં. ૧
- આર્ય—ચઢાકર છક ગધે પર, આદમી મુહ કર દિયા કાલા.
 પુકારેં નામ લે ભગવન કા, અસાચાર કરતે હૈં. ૨
- મહર્ષિ—મનવ્વર ઐદસા મુખકા, તો હૈં અસલી દયાનંદકા,
 વહ મસનૌષ દયાનંદોકી, મિટી ખવાર કરતે હૈં. ૩
- આર્ય—ગીઠા પથર વહ મારે, રૂહ સિયાહ પર ઐર કહતે હૈં,
 યહ દેખો કિસ તરહ, સ્વામીકા હમ સત્કાર કરતે હૈં. ૪
- મહર્ષિ—યહી પથર થા બીનકા, ઇષ્ટ જો વહ ફેંકતે હૈં અખ,
 વહ ગોયા ઇસ તરહસે, ઈષ્ટકા તિરસ્કાર કરતે હૈં, ૫
- આર્ય—વહ દેતે સૈંકડોં હી, ગાલિયાં હૈં શોક ભગવનકા,
 વહ દુર્વચનોંકી ભગવન, નામ પર બૌછાર કરતે હૈં. ૬
- મહર્ષિ—જો દુર્વચનોંકા હોગા, ખાતમા શુભ વચન શીખેંજે,
 બિન્હે હમ આપ શિક્ષા કે, લિયે તૈયાર કરતે હૈં. ૭

- આર્ય—તુમ્હોં વહ નીચ જાતિસે. જતાકર તાલીયોં પીટે,
તુમ્હારી જાત સે નક્કરત, કા વહ ઇજ્જહાર કરતે હૈ. ૮
- મહર્ષિ—બ્રાહ્મણ જન્મસેં મૈંથા મુઝે વહ નીચ કહતે હૈ,
જન્મસે નીચ હૈં સારે, એ ખુદ પ્રચાર કરતે હૈ. ૯
- આર્ય—તુમ્હારે જોર કી શક્તિ, કા વહ ખાકા ઉડાતે હૈ,
જો દેકર સાંડસે તસ્વીર, બહુત ધીકાર કરતે હૈ. ૧૦
- મહર્ષિ—હરિકા શુક હૈ, સારે, મેરી શક્તિ કે હૈ કાયલ.
જતા બ્રહ્મચર્યકી અજમત, જગત ઉપકાર કરતે હૈ. ૧૧
- આર્ય—જાંકી આપકી નસ્તર, કહેં છોટે બડે ભગવાન,
બડેહી ક્રોધસે વહ, લાનતો શીટકાર કરતે હૈં, ૧૨
- મહર્ષિ—જો કહતે હૈં ખુરા હૈ ડોક્ટર, નસ્તર ચમોને પર,
વહ જીનકી દયાલુતાકા, બાદમેં ઇકરાર કરતે હૈં. ૧૩
- આર્ય—ગરજ ભગવાનકી નિન્દા, મૂઠ હર પ્રકાર કરતે હૈં,
મહર્ષિ—યહ જીનકી હૈ દયા, વહ દાસકા ઉદ્ધાર કરતે હૈ. ૧૪

ભજન (૧૬) કંવાલી.

- દેખોતો સ્વામી કેસા, ઉપકાર કર ગયા હૈ.
ભારત નિવાસીયોંકાં, બેદાર કર ગયા હૈ. દેખો.
- બે હોશ બે ખબર હમ, સોયે હુએ પડેથે,
સંજકો જગા જગા કર, હુશીઆર કર ગયા હૈ. દેખો.
- ભારતકી દુર્દશામેં, કોઇ કસર નહીંથી.
કરકે સમાજ કાયમ, શુભકાર કર ગયા હૈ. દેખો,
- વેદોંકા નાવ તકલી, જાને નહીં ચા કોઇ,
મહ હર જગહપર જીનકા, પ્રચાર કર ગયાહૈ. દેખો.

વેદોંકા લાખ્ય કરકે, વિદ્યા વ યોગ બલસે,
 સચ્ચે ધર્મ કે જાહિર, અશરીર કર ગયા હૈ. દેખો.
 સંસ્કૃત વ માતૃ ભાષા, જો હો ચુકીથી મુદ્દા,
 જોસકો પુનઃ જલાકર, જાદાર કર ગયા હૈ દેખો.
 હિન્દુ ગુલામ કાશીર જો હો ગયેથે આર્યા,
 આર્યા બનાશીર જીનકો, સરદાર કર ગયાહૈ. દેખો.
 મત ઔર મતાન્તરોંકી, દીવાલ ઔર કિલોંકા,
 યુક્તિકે ફાવડેસે, મિસમાર કર ગયા હૈ, દેખો.
 ગુરુકુળકા યહ તરીકા. બતલાકે આર્યોં કો.
 બ્રહ્મચર્ય આશ્રમકા, બિદાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 હોને ન પાવે કોઇ, ઇસાઈ ઔર મુસલમાં,
 યું આર્યોંકી સેના, તૈયાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 બેકર યતીમ બચ્ચે લાવાર સાજો યાંહે,
 સબ આર્યોં કો જીનકો મમખવાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 ક્યોંકર બક્ષા સમાવેં, કુજો મેં બહારે આજમ,
 ક્યોં કર બ્યાં હો સારે, જો કાર કર ગયા હૈ. દેખો.
 માને ન માને કોઇ, પર હક તો યહ હૈ સાલિક,
 બાજે ધરમકો સ્વામી, મુસજબર કર ગયા હૈ. દેખો.

આરમ. શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

ઓરમ્.

બાળિદાન ભજનાવળી.

આર્ય કુમારોનું ગીત.

ભજન (૧)

દયાનંદના વીર સૈનીક બનીશું, દયાનંદનું કામ પુરું કરીશું,
દિઠાવી અમે ધર્મજ્વળ ફરીશું, દયાનંદ માટે જીવીશું મરીશું.
ગજવીશું વેદોનું અમો ગીત ગામું, દીખાવીશું દુનીઆ અસલી બનાવી,
મીટાવીશું શહેરોને જંગલ બનાવી, બતાવીશું જીવન સાચું બનાવી.
દિઠાવીશું અવાજ ઋષીઓના એકદમ બનાવીશું સંસારને સ્વર્ગની સમ,
મીટાવીશું પંથો અનેક અસતને, બનાવીશું આર્ય સારા જગતને.
વહી પ્રેમ ગંગા ફરીથી વહેશે, જો મંસારનું તાપ માયા હરશે,
કહેશે જગત એક સ્વરમાં સારા, વહી વૃદ્ધ ભારત શુરુ છે હમારા

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.

ભજન (૨)

અર્ધ ગયા જ્યાં ઇશ્વર વિશ્વાસી, ધ્રુવ પ્રહલાદ સમાન,
રાજા હરિશ્ચંદ્રથી સસવાદી. કર્ણથી દાની મહાન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.

અર્ધ ગયા જ્યાં નૃપ દશરથના, સુત રામચંદ્ર ભગવાન,
વનમાં રહ્યા ચૌદ વર્ષ તે, પિતાની આજ્ઞા માન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

ચોગીરાજ શ્રી કૃષ્ણ થયા જ્યાં, લીમાર્જુન બલવાન,
રાણા વીર પ્રતાપી શિવાજી, પૃથ્વીરાજ ચોહાણ.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

તેગ બહાદુર ગુરૂ ગોવિંદસિંહ, ધર્મભક્ત ગુણવાન,
ચણી દીધા દીવાલ મહી હાં ! જેનાં વીર સંતાન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

વીર હકીકત બાળક જ્યાં, ધર્મ પરે થયા કુર્બાન.

મરી ગયા પણ ધર્મ ન છોડ્યો, કરે ઇતિહાસ બ્યાન,

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

રૂપી દયાનંદ લેખરામ જં, ધર્મવીર પિદ્ધાન,

ધર્મને કારણુ પ્રાણુ ગુમાવ્યો, સંકટ વિપદ મહાન.

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.....

પ્રકાશ કરીએ પ્રેમ ભાવથી, ભારત યશ ગુણુ ગાન,

તન મન ધન અર્પણુ કરે ત્યાં, નિમ્ન ભારત દિત બલિદાન,

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન.

મહાત્મા ગાંધીજીનું જીવો જગતના સૌ દેશોમાં માન,

તેજ દેશના તમે અમે હાં. સૌ સાચાં સંતાન

અમારો પ્યારો હિંદુસ્તાન

શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે.

ભજન (૩)

રાગ-આજછે આજછે આજછે રે ગાંધીજીની જયન્તી આજ છે.

પાર છે પાર છે પાર છે રે પાવન કરીએ તો બેડો પાર છે.

આ શુદ્ધિથી જય જયકાર છેરે પાવન કરીએ તો બેડો પાર છે.

આ શુદ્ધિથી પ્રેમ વધશે,

હાં બેદભાવ હૃદયથી ટળશે,

હાં શુદ્ધિ શાંતિ સર્વજનું ધામ છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો બેડો પાર છે. ૧

શુદ્ધિ વિખુટાઓને મીઠાવશે,
 દુશ્મનોને તે ઠેકાણે લાવશે.
 ખૂદ્ધિમાનોનો એજ વીચાર છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો ખેડો પાર છે. ૨
 શુદ્ધિ જ્યારથી દીલથી પીસારી,
 ખગડી દશા લારથી હમારી.
 મન્યો ભારતમાં હાહાકાર છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો ખેડો પાર છે. ૩
 શુદ્ધિ વગર હમારા ભાન,
 બન્યા લાખો મુસલમાન ઇસાઈ.
 ઠેર ઠેર ગાયો કપાય છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો ખેડો પાર છે. ૪
 મન્ય છે એ ઋષીની માયા,
 જેણે શુદ્ધિના મંત્ર જપાવ્યા.
 માધો શુદ્ધિનો ફરીથી પ્રચાર છે રે, શુદ્ધિ કરીએ તો ખેડો પાર છે. ૫

રાગ કવાલી-ગઝલ.

પ્રભુજી ધર્મ વૈદિકની, ફરી જ્યોતી જગાવા દે. ૧૬૬.
 પુરાતન ધર્મને સ્થાપી ફરી ભારત દિપાવી દે. ૧૬૭.
 હનો જે કાળ વૈદિકનો, પુરાતન ધર્મ ભરતનનો,
 સુમાંગીથી પડ્યા ભુલા ફરી કંઈ ચઢાવી દે. ૧૬૮.
 હતા ઉદારના સાથે, જીવન પરમાર્થથી પ્યાગ,
 અધર્મ સ્વાર્થને લોભી, બની જીવન કયા ખારા. ૧૬૯.
 હનો જ્યાં એક ઇશ્વર વાદ, નીરાગર અવિનાશી,
 બનાવીને અતી આજે, કરી ઇશ્વર તણી હાસી. ૧૭૦.
 મૂળ્યાં ધાતુ અને પત્થર, પૂળ્યાં વૃક્ષો અને વારી,
 વળી પૂળ્યાં પશુઓને, બનાવી ઇશ્વર અવતારી. ૧૭૧.
 પૂરાતન શુદ્ધ ધર્મ, અરે અધર્મોથી પીજાને,
 અતિ નિન્દીત અધર્મો તે, ગણ્યા ધર્મને સ્થાને. ૧૭૨.

“ધર્મ એવ હતો હતો” વેદ છે શાસ્ત્રની શ્રુતી,
 વિચાર્યું વાક્ય તે તેથી, મળે સુખો કહો ક્યાંથી. પ્રભુજી
 અહો તેથી થયાં આજે, બહુ ભારત જનો દુઃખી,
 હવે જગદીશ દે ભુદ્ધિ, ફરી પાછા ચૈયે સુખી. પ્રભુજી.
 અતી આ અંધકારથી, પ્રભુજી જ્યોતીમાં લાઇજી,
 ભયંકર કાળ મુખેથી, મુકાવી અમૃતે લાઈજી. પ્રભુજી.
 અહો એ શુભ જ્યોતીનું, અને એ ધર્મ અમનનું,
 પ્રભુ રતિલાલ વિનતીને, સુણી દે દાન ભારતને. પ્રભુજી.

સર્વને સરખા ગણો.

રાગ. ધીરાના પદનાં લજનનો.

એ છે સંતો સાચારે, જે જન સહુને સરખા ગણેરે જી. ટેક.
 જેમ થાવું હોય નેમ આયે રે, સત્યવક્તા સાચું લણેરે જી. ૧
 બ્રાહ્મણ, લુદાણો, બાટીયો, કોઇ સૈયદ કે શેખ,
 જ્ઞાન ચક્ષુએ જોઇ જ્યો બાઇ, આત્મા સહુનો એક.
 અંતર આંખે સુઝેરે આત્મા સહુમા સરખો વસેરે જી. ૨
 જે રસ્તેથી આવ્યા આર્યે, ત્યાંથી મુસલમાન,
 પારસીઓ પણ ત્યાંથી આવ્યા, ત્યાંથીજ કીરસ્તાન
 રસ્તા સહુના સરખારે, માતા એકજ અંજે જણે રે જી. ૩
 હમ્પર સહુને સરખુ આપે, જળ વાધુને તેજ,
 પ્રત્યક્ષ પુરાવો પ્રભુજી આપે, જોઇ જ્યો હૃદયે એજ.
 અશ્વાતીને મન બુદ્ધારે, જ્ઞાની કોને બુદ્ધ ગણેરે જી. ૪
 વટાળ શબ્દનો અર્થ ન જણે ને કહે અભગણુ બાઈ,
 કર્મ અકર્મ કદિ નવ જુવે, પણ મોઢેથીજ બડાઈ,
 પણ ભેદ એનો છે ઉઠારે, કર્મે થાયે ઉંચા નીચારે જી. ૫

બાપોકો માર્ગ કેમ કરી છુટે ? સહુ જન મુખથી ગાય,
 પણ ખરો બાપોકો અર્થ ન સમજે, અનધડ તે અથડાય,
 મોટે સહુ મીત્રો મારારે વૈદિક જ્ઞાને બ્રાંતી હણો રે જી, ૬
 ગુરૂજીએ શીખવાડીયું, સહુથી પ્રથમજ એક,
 બગડે બે યે શર્વ બગાડયું, બેના બન્યા અતેક,
 મોટે સહુ એક બનીને રે, શાન્તિ સ્થાપે સધળે સ્થળેરે જી. ૭
 અસંખ્ય તારા ભલે ચળકતા, શું આપે ઉભય,
 ચંદ્ર ચળકતો એક ભલે છે, કરે અંધકારજ નાશ,
 ચંદ્ર સમા સહુ થઈને રે, કરો જ્ઞાને એકજ મતિરે જી. ૮
 ભરતખંડમાં મનુષ્ય સંખ્યા, બત્રીસકોડ મનાય,
 એથી અધિકાં દેવ જીવોને તેત્રીસકોડ ગણાય,
 છતાં પણ દુઃખમાં ગુરેરે, દેવી ભારત ભૂમિ ધણીરે જી. ૯
 કડવું ઓસડ રોગને કાપે, અજ્ઞાનને કાપે જ્ઞાન,
 રતિલાલ કહે વિનય કરીને, તું સાચા શબ્દોને માન,
 હોયે જો મુખની આશારે, વૈદિક જ્ઞાને વિનય કરોરે જી. ૧૦

દુધ અને પાણીનો પ્રેમ,

ભજન (૬)

પ્રેમી પ્યારો પરસ્પર બઢાતે ચલોજી.

પાનીને પ્રેમ દૂધસે જીસ દમ મિલા લિયા.

અપના હી રૂપ દૂધ ને ઉસકો બના દિયા.

તુમ બી દુધ દિલોકો હટાતે ચલોજી, ૧

અપનાયા કચ્ચા દૂધને હિત પ્યાર સે જીસે,

બિકવાયા અપને મોલહી બાજર મેં ઉસે.

તુમ બી છોટોકો ઉપર ઉઠાતે ચલોજી. ૨

યહ પ્યાર દેખ દુધકા પાની વીચારતા,
ને કષ્ટ દુધ પર પડે સ્વયં સંહારતા.

ઇસકા અલિદાન દીલમેં બિઠાતે ચલોજી.

૩

હલવાઇને જળ દુધકા અગ્નિ પે ધર દિયા;
તો ઇસસે પહિલે પાની અપને આપ જલ ગયા.

તુમ બી મિત્રાં કે દુખ કો હટાતે ચલોજી.

૪

યહ દેખ દુધ અમિ કો આંખેં દિખા રહા,
લેકે ઉઝાલા ગિર પડા માનો છુઝા રહા,

ઐસા આદર્શ તુમ બી દિખાતે ચલો જી.

૫

છીટા તબી હલવાઇને પાની કા દે દીયા,
મંતુષ્ટ દુધ ઐક ગયા મિત્ર મિલ ગયા.

તુમ બી છાતી સે છાતી મિલાતે ચલો જી.

૬

મંભવ નહીં હૈ ઇસ સમય કાઇ બી વિધન હો,
દીપક પતંગ કી તરહ જતીકી લમ હો,

“ચન્દ્ર” જાતિકી નૈયા બચાતે ચલોજી.

૭

ભજન (૭)

બાઇ બિછડોંકા છાતી લગા લેનાજી,

કુબે જાતે હૈ ઇનકા બચા લેનાજી,

કિતને બારતકે બાલ ઇસાઇ બને,

કિતને ગૌઓંકે રક્ષક કસાઇ બને,

ઇન્હેં ફિરસે તો આર્ય બના લેનાજી.

કુબે જાતે ૦ ૧.

યહ હમારે થે ધર્મ કે બાઇ કબી,

બને ફિરતે હૈં દુસ્મન જો આજ સબી,

રૂંકે બાઇકા ફિરસે મના લેનાજી,

કુબે જાતે ૦ ૨.

ફિરસે વૈદિક ધર્મ પરહી લાઓ ધન્હેં,
 ઔર પ્રીતીમે શુદ્ધ કરાવો ધન્હેં,
 ગહિમાતાકી જન બચા લેનાજી. કુખે જાતેં ૩.
 કોઇ દૈરો હરમમેં ભટકતા ફિરે,

કોઇ કબરોં પે સરકો પટકતા ફિરે,
 ધન્હેં ઝાં કા શૈદા બના લેનાજી. કુખે જાતેં ૪

ભારત શુદ્ધ સભાકી મદદ કુછ કરો,
 દાન દીક્ષસે જરૂરત મન્હેં કોં દો,
 શુભ કાર્યમેં હાય બટા લેનાજી. કુખે જાતેં ૫
 દેતા ધરધર દુહાઇ મુસાશીર ફિરે,

જો હૈં ગણતિસે અપને ધર્મસે ગિરે,
 ઐસે ભૂલોં કે રસ્તા દિખા દેનાજી. કુખે જાતેં ૬

હિંદુઓને ચેતવણી.

ભજન (૮)

યું ન આપસમેં બૈર બઢાતે ચલો.

યું ન આપસમેં બૈર બઢાતે ચલો, પ્યારે હોસમેં અબ જરા આતે ચલો.

દેખના આપસમેં તુમ, લડને સે હો જાઓ તખાહ;

કયોં અકડ દિખલાતે હો, મદ હોસ હો ખુદોં કલા,

સીધી રાહ પે અબ જરા આતે ચલો, યું ન આપસમે. ૧.

પૂજના અબ છોડ દો, પાખંડીયોંકી શાનકો,

ચરના કટવા દેજે, તુમરે નાકકો ઔર કાનકો.

ઐસે ઝાડોં કે ઠોકર લગાતે ચલો યું ન આપસં ૨.

કમોં પડે પદોં અકલ પર, તુમહારી પ્યારે આજકલ,

પૂજતે ઇન ધૂરતોંકી, ભૂલ કર તુમ જો સકલ.

ઈન્કી સરત પર બૂલ ઉગાતે ચલો, યું ન આપસં ૩.

હૈં તુમહારા બસ બલા, અબ આર્ય બન જાઓ તુમ,
 કયોં કિ હૈં યહ હી ધર્મ, અપના ઇસે અપનાઓ તુમ.
 હાં હાં વેદોંકા અબ સિર જુકાતે ચલો, યું ન આપસં ૪.
 આર્યોંકા સાથ દો, ઇસમે તુમહારા હૈં બલા,
 મિલકે ઝાલુ સાથ શુદ્ધી, કા દો જલ સબકો પિલા.
 દુવા છતકા ભૂત ભગાતે ચલો, યું ન આપસં ૫.

લહેરાતી હૈં ખેતી દયાનંદકી.

ભજન (૬)

ભાષ વેદોંકા કંકા બજાતે ચલો.

સોતે ભારતકો શીરસે જગાતે ચલો.

દૈલાદો દેશોદેશમે વેદોંકે જ્ઞાનકો,

અબ આર્ય બના કાલીએ સારે જહાનકો.

કરદો યે નસીયત હરએક નૌ જવાનકો,

મીટ જાઓ બલાસે મગર છોડો ન આનકો,

આર્ય સચ્ચે જગતમે કલાતે ચલો.

ભાષં ૧

દેખો તુમહારે પૂર્વજોને ધર્મ પૈ ભાષ,

કયા કયા નહીં રંજો બલા સર પર હૈં ઉઠાષ.

જન્દે યુને ભીતોમે ખાલ તનકી ખીઆષ,

જબ તક રહા દમ ધર્મસે નહીં પીક દીખાષ.

ઉનકા બલીદાન દીલમે જમાતે ચલો.

ભાષં ૨.

ઇશ ધર્મ પૈ બલિદાન દયાનંદ હો ગયે,

ભારત કે દાગ જ્ઞાન કે સાણુન સે ઘો ગયે,

સુખ જ્ઞાન્તિ કે દુનીઆમે ફેર ખીજ ગો ગયે,

કરકે પ્રચાર વેદકા સુખ નીદ સો ગયે,
ઉનકા ઉપકાર સખકો બતાતે ચલો.

ભાષા ૩.

શ્રી લેખરામ કયા કયા ન કરકે દિખા ગયે,
વો ઝઠે મજહબોંકી ધજ્યાં ઉડા ગયે,
લાખોં કે ફેર “ઝં” કા શૈદ બના ગયે,
ઇસ ધર્મ કે ખાતીર છુરી સીનેપે ખા ગયે,
ઐસા આદર્શ જીવન બનાતે ચલો.

ભાષા ૪.

અબ છુતછાત બેદલાવ દિલસે નીકલો,
જલ ઔર દુધ કે સમાન પ્રેમ બઢાલો,
નિજ ખાનપાન રહન સહન એક બનાલો,
સત્યધર્મકા ઝંડા સબી મીલ કરકે ઉઠાલો,
બિગાડી હાલત કે અબ તો બનાતે ચલો.

ભાષા ૫.

યવનોંતે હિંદુઓં પૈ બહુત જુદમ જુગરે,
જબરન કિયે મુસ્લીમ શિખા વ સત્ર ઉતારે,
ઇસાઇ બને સૈકડોં ઇસ કૌમકે પ્યારે,
યું કિતને જુદા હો ગયે હા તુમસે તુમહારે,
જમ શુદ્ધિકા ઉનકા પિલાતે ચલો.

ભાષા ૬.

ભારતમે શેર મર્દ દિલેરોંકા કામ હૈ,
નામર્દ જીવદિલોંકા નહીં યહ મુકામ હૈ,
મુર્દોંકી તરહ જીના જમાને મે ખામ હૈ,
જીન્દા દિલી ‘પ્રકાશ’ જીંદગીકા નામ હૈ,
યહી ઉપદેશ સખકો સુનાતે ચલો.

ભાષા ૭.

ભજન (૧૦)

- મેરે મૌલા બુલાલે મદીને મુઝે,
મેરે મૌલા બુલાલે મદીને મુઝે, યહાં આયે ન દેતે હે જીને મુઝે,
ખવાખમં શુદ્ધિ નજર આપ મેં રોતા રહ ગયા,
સર પટકતા રહ ગયા ઔર જી મચલતા રહ ગયા,
દિયે રંજ પે શુદ્ધિ ને રંજ મુઝે મેરે મૌલા૦ ૧.
રામચંદ્ર દેહલવાંસે જીત ન શકતે હે મિયાં,
ધર્મ લિક્ષ્મને ઉધરસે નાકમે દમ કર હૈ દિયા,
ધનકે ડરસે ન આતી હૈ નીદ મુઝે. મેરે મૌલા૦ ૨.
હિંદમે આયે મૌલા ગજબ હમ પર હૈ કરે,
હાલી કો દેતે મુઝા સર પે હાય ચુટીયા ધરે,
આવે ખૌફ સે ધનકો પસીને મુઝે, મેરે મૌલા૦ ૩.
ગર રહી શુદ્ધિ મિયાં સખ આય હો જાયેજે,
વેદ કો સર સે લગા કુરાન કો હુકરાયેજે,
રહે સોચ પે બારહ મદીને મુઝે, મેરે મૌલા૦ ૪.
હાય મૌલા મીટા અખ હિંદસે પ્યારા ઇસ્લામ,
જહ્દી ઇસ્કી ખબરલો આકે કરો રોક વો થામ,
આજ સીનેસે અખતો લગાલે મુઝે. મેરે મૌલા૦ ૫.
સાલ દોમેહી ખુદા લાખોં કો શુદ્ધ કર ડલા,
હાય ઇસ્લામકા સખ તરહ હુઆ મુંહ કાલા,
મૌલા દુખડે સે અખતો છુડાદે મુઝે, મેરે મૌલા૦ ૬.
ગર મદીને મેં નહીં અખ હમેં બુલાઓજે,
ઝાલૂ ન મિયાં હિંદમે હૂદે સે એક પાઓજે,
આ મદીને કા દીકીટ કટા દે મુઝે. મેરે મૌલા૦ ૭.

ભાજન (૧૧)

ઇનકે મૌલા યુલાલે મદીને ઇન્હે.

ઇનકે મૌલા યુલાલે મદીને ઇન્હે, વરના આયે બનાયેગે હમતો ઇન્હે.

હિંદકી અબ તો સવારી નહીં ઇનકા ભાવે,
રથ વ બહલી મે નહી ઇનસે હાં બૈઠા જાવે.

હાં હાં ભટોંકી હિચકા ખિલાલે ઇન્હે. ઇનકે મૌલા ૧.

હિંદ કે માલ નહીં ઇનકા અબ મેવા ભાને,
સેબ અંગુર અનારોં સે યહ દૈ બખરાતે,

અબ તો સુખી ખજૂર ચખાલે ઇન્હે. ઇનકે મૌલા ૦ ૨.

દૂધ લી હિંદકા ઇનસે નહીં ખાયા જતા,
હાય ગધયોં કે બી લો દૂધ સોહે ગછ આતા,

જલ્દી ભેડોંકા છેર ચખાદે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૩.

હિંદકી આબોહવા ઇનકે ના દિલ્લેકા ભાવે,
શિમલેકી વાયુસે બી ઇનકા હૈ સિર ચકરાવે,

અબ તો જૂડોંકા રેત ફકાલે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૪.

હિંદકા જલ લી ઇન્હે શોક હૈ ખારી લાગે,
રોગ જલ ગંગા કે મે કિતને હી પ્યારે ભાગે,

આવે જમજમ કી કીચ પિલાદે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૫.

આલૂ ભારત સે ઇન્હે જો બડી નફરત આવે,
હિંદ સે મુંહ નહીં હય કાલા કરકે કયોં જાવે,

મૌલા અરબકા જંગલ ચરાલે ઇન્હે, ઇનકે મૌલા ૦ ૬.

ભાજન (૧૨)

કૈસે પ્યારે મદીને જીલાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે મદીને જીલાઈં તુઝે, યહાં આશતમેં લાકે ફસાઈં તુઝે.

હમ હમારા સિસકિયો મેં ખુદ હી નિકલા જા રહા,

મોતકે પંજમે જીકડા મેં હી ઇકલા જા રહા,

લલા કૈસે બતા તો બચાઈ તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૧.

હો રહી નાજીલ બલાએં, રાતદીન જંગો જદાલ,

યા ખુદા ઇસ દોર મે, અપના બી બચના હૈ મુહાલ.

જીલા હિન્દસે નાહક કટાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૨

તોડ દી હૈં ગુમ્મદેં, વૈતુલ મુકદ્દિસ કી તમામ,

મસજીદેં મિસમાર કરદીં, કયા કહૈં યે નેક નામ.

ગોલા બારીસે કૈસે રખાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૩

સખ “ વહાબી ” ઔર “ ફાંસીસી ” જહાદી બન ગયે,

ઔર હમ જુદ્દમી સિતમ સહનેકી આદી બન ગયે.

કિરસે દર્દ કે કયા કયા સુનાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૪

હમલા આબર ઘેર લેતે, હમકો જબ આકર કરીય,

તર્જ જાતે આબકો, ખાના નહીં હોતા નસીબ.

ફાકા યાં પૈ જીલાઈે કરાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૫

ઈન દિનો યારોં મદીને, પર મુસીબત આ રહી,

ગુલશને ઇસલામ પર, ગમ કી ઘટા હૈ જા રહી.

ગમેરંજ મેં લાકે ફસાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૬

અય હમારે મહરવાં, બતલા જીલા કે કયા કહૈં,

ખુદ હી મેં લાચાર હૈં, ઔર રાતદીન જુખા મરેં,

જીલા યહાં પૈ બતા કયા ખિલાઈં તુઝે.

કૈસે પ્યારે ૦ ૭

जैश से आराम से तुम, दिन गुज़रो हिंदमें,
छोड़ कर जागे घरम, आना नहीं छंस छंदमें.
जड़ी गुर की यह बात बताओ तुझे. इसे प्यारे० ८

भेलसे नहीं मिलकर, वस्त अपना डाटलो,
तुम शरभ अहकाम पर, बलकरके सगका डाटलो.
द्वि तो सीनेसे क्यों न लगाओ तुझे. इसे प्यारे० ९

जैश घररन हिंद के से, और गुलछरें कहां,
बूझ कर भी मुसलमानो, हिंद से आना न यहां,
भुला मिट्टी में नाहक मिलाओ तुझे.* इसे प्यारे० १०

काह, दरिया जाल, शर्भत, इन के यहां घुंटे हैं,
यहां ज्वर रेत हैं, बढने के लिये छंट हैं.
बाके कुठोंमें नाहक कुदाओ तुझे. इसे प्यारे० ११

सेंकेडा लाछ यहां पर तोप दम होते रहे,
जानं तडप कर वे तरह महसूर हो जाने रहे,
यहां झांसी पे ला कहां बढाओ तुझे. इसे प्यारे० १२.

सिलसिला तजलीगका तुम, जुद वे जुद ही छंदकर,
हिन्दुओंसे लढ पडे, पहले हीसे मुक भेड कर.
तेरी गलती अजतो दिभाओ तुझे. इसे प्यारे० १३.

औरतो, जम्होझी तुमतो, ज़ोरीयां करने लगे,
असमत दरी करने लगे, जक ज़ोरीयां करने लगे,
जता बाके कहां पे जसाओ तुझे. इसे प्यारे० १४.

ઔલિયા ઔર અમબિયા, બૂલે રસૂલે પાકેઠા,
હોકે તુમ “ ખવાળ ” કે એલા, કયોં ન ચાટો ખાકેઠા.
તેરી બૂલે બતા કે રૂલાઈં તુઝે, કેસે ખ્યારેં ૧૫.

માન ખવાળકી નસીહત, હો ગયે બદનામ તુમ,
હિન્દુઓંમે લલ કે, પા સકતે નહી આરામ તુમ.
તેરે બચત કે પહલ સુઝાઉ તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૬.

હિંદમે કરતે રહે, હરવક્ત ગર તુમ લટ માર,
હિંદુઓં મેં સંગઠન, હો બચગા ફિર એક વાર.
બના ફિરતો કહાં પૈ છિપાઉ તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૭.

રાસતા હિખલાએ શુદ્ધિ, મબકો મુક્તી ધામકા,
નામ લેવા બી ન છોડો, હિંદમેં ધસ નામકા.
બડી તલકી યહ બાત જતાઉ તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૮.

ધમ શુદ્ધિકી શુર હૈ, “હિંદ” મે ઔર સંગઠન,
બમ બમેં હૈં મહીને પર ધમાધમ રાત દીન.
શીર યહાં સે કહાં પૈ બગાઈં તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૧૯.

હિન્દુઓં કો તુમ સનાતે, લટતે, હો હિંદમેં,
ઉસકા બદલા હમ બુગતતે, હે પડે હે બંદમે.
શીરતો નજરોસે કયોં ન ગિરાઈં તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૨૦.

હમકો બી બબોદિ કર દો, આપ બી હોઝે તબાહ, “
ખૂતે નાહક તુમ કરો ઔર, હમ બરેં ઉસકા ગુનાહ.
તેરે ઐઓં મકર દયા ગિનાઈં તુઝે. કેસે ખ્યારેં ૨૧.
તુઝકો અપની હી પડી, મેરી હુધ તુઝીં તમામ,

દર બદર મેંહી લિએ ફિરતા હું અપની તામ ઝામ.
બતા ગોદમેં કૈશ્વ બિઝાઉં તુએ. કૈસે પ્યારે ૦ ૨૨.

મુસલમાનોં હિન્દુઓંસે, લલકે બે મન હો ગએ.
યોં જલેસર કે લી “શમો” અબ જલેતન હો ગએ.
ઐસી સરતમેં દહાં પૈ ટિકાઉં તુએ. કૈસે પ્યારે ૦ ૨૩.

અહો આર્યો ઉઠો જાગો.

અધેરી ઉંધને ત્યાગો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૨૬.

आलस्यं हि मनुष्याणां, शरीरस्थो महारिपुः
श्रुतिं च लक्ष्मां धारो, अहो आर्यो उठो जागो. ૧.

ઉઠોને હિન્દના હીરા, શુરા ચે કર્મના વીરા,
ઉડી શુભ કર્મમાં લાગો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૨.

અવિદ્યાનું અતી અજ્ઞાન, છાયાથી ભુલાયું ભાન,
મુધારો દઈ સુવિદ્યા દાન, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૩.

કુમંગી પાખંડીયોને, જમાનો આજ જુદો છે,
બતાવી મુખથી ભાખો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૪.

ઉઠાવી વેદનો શ્રુડો, નસાડો ધર્મ જે ભુડો,
બ્રહ્મણો આપી ભ્રમ ભાંગો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૫.

સનાતન ધર્મનો સદ્બોધ, આપી શાસ્ત્ર યાનેથી,
‘ અવિદ્યાને ઉઠાવી દો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૬.

વીરોધી ને વહેમીના, કરોડો બંડની સામે.
ઝુકાવો સ્વસ્ત્ર લઈ વેદો, અહો આર્યો ઉઠો જાગો. ૭.

ન તસ્ય પ્રતિમાસ્તિઃ ખને શી રીત તે મર્તિ ?
ધર્તિગો ધર્મના ઢાંકો, અહો આર્યો ઉઠો જંગો. ૮.

રતિલાલની ઉર્મી, જગાડે આર્ય પ્રાતાન,
પ્રભુની સહાયતા માગો, અહો આર્યો ઉઠો જંગો. ૯.

લેખરામ બલિદાન.

ભજન (૧૩)

દોહરો. જનની જણે તો વીર જન, લેખરામ સા વીર,
જસને કારણુ ધર્મ કે, લાગન ક્રિયા શરીર.

ધન ધન એસી માતકો, જન લેખરામ સા જમા,
એસા હોના બહુત કઠીન હૈ, જસને અપના તનમન ધન હૈ.
ક્રિયા ધર્મ પૈ સખ અર્પણુ હૈ, કુછ નયી શેષ બચાયા. ધનધન૦

અરબ રૂમ કાશુલ કંધારા, ઉસને દેશ હિલા દિયા સારા,
વીર સલામે જન લલકારા, કોઇ ન સન્મુખ આયા. ધનધન૦

ખડા મુસલમાનો કે અંદર, વાજ ક્રિયા કરતાથા બેડર,
અજમત વેઠોંકી દીખલાકર, જૂઠા કુરાન બતાયા. ધનધન૦

બહાકુલ ભૂષણુકી પ્રભુતાઇ, વિદિત 'મુરારી' કર દિખલાઇ;
મુજી આગમે પુંકે લગાઇ, નામ જમતમે પાયા. ધનધન૦

મદદ આપનાર સદ્ગૃહસ્થોનાં સુખારક નામ.

૫૫૫ મ. મગનલાલ એન્ડ ૧ મ. મેચરભાઈ જીવાભાઈ
સરદારજી મીત્રમંડળ. ૧ મ. મુન્શી બલદેવસિંહજી.
૩ મ. પરબુદાસ મીસ્ત્રી ૧ મ. મોહનલાલ જસુભાઈ
એન્ડ મીત્રમંડળ. ૧ મ. સોમચંદ નગીનદાસ
૨ મ. માળીલાલ નારણદાસ. ૧ મ. ઉત્તમલાલ

આ ટ્રેક્ટ નીચેની સંસ્થાઓને ભેટ આપવામાં આવે છે.
૨૦૦ પરચુરણ સંસ્થાઓને ૩૦૦ અમદાવાદ આર્યસમાજ
૩૦૦ ચરોતર પ્રદેશ ૨૦૦ મીત્રમંડળને વહેંચવા.
આર્યસમાજ. આણંદ.

દાન કરવાનું સુપાત્ર સ્થાન.

શ્રી કૃતેસિંહરાવ આર્ય અનાથાશ્રમ વડોદરા-કારૈલીબાગ.

તમારાં બાળકો ઈસાઈ મુસલમાન બની પરધર્મી થાય છે.
તેને બચાવવાનો ફક્ત એકજ ઉપાય છે કે તમારાં અના-
થાશ્રમો જેમ અને તેમ વધુ મજબુત થવાં જોઈએ. ઉપરોક્ત
અનાથાશ્રમ અન્ય ધર્મમાં જતાં બાળકોને બચાવી હિંદુ
ધર્મનું રક્ષણ કરે છે. તેમજ તેમને સારા ઉચ્ચ પ્રકારની
કેળવણી આપી ભવિષ્યમાં સારાં નીવડે તેવા સતત પ્રયાસ
કરવામાં આવે છે. આશ્રમની મુલાકાત લેવા આપને ભલા-
મણ કરવામાં આવે છે.

મંત્રી-શ્રી કૃતેસિંહરાવ અનાથાશ્રમ-વડોદરા.

॥ ओરમ ॥

આર્યસમાજના મુખ્ય દશ નિયમો.

- (૧) અર્પમત્ય વિદ્યા અને જે પદાર્થ વિદ્યાર્થી ભણવામાં આવે સર્વનું આદિ મળ પગમેશ્વર છે.
- (૨) ઇશ્વર સચ્ચિદાનંદરૂપ, નિરાકાર, સર્વ શક્તિમાન, ન્યાયકાર્દ દયાળુ, અજન્મા, અનંત, નિર્વિકાર, અનાદિ, અનુપમ મવાપ્ત સર્વેશ્વર, સર્વવ્યાપક અનંતગામી, અમર, અભય, નિત્ય પાર અંત સષ્ટિ કતા છે માંડે અંતીજ પ્રાર્થના કરવી પાળ્ય છે.
- (૩) વેદ મર્વ મત્ય વિદ્યાઓનું પુસ્તક છે, તેનું ભાગુત્વ ભણાવતું અને સાંભળતું સંભળાવતું એ મર્વ આયોગના પગમ ધમ છે.
- (૪) સત્યનું અહણુ કરવા અને અસત્યનું પ્રહણ ન કરવામાં અર્પિદા ઉદ્ધત રહેવું.
- (૫) સર્વકામ ધર્માનુસાર અથાત્ સત્ય અને અસત્યનો વિચાર કરીને કન
- (૬) મંસારનો ઉપકાર કરવા એ આ સભા-સમાજનો મુખ્ય ઉદ્દેશ અથાત્ શારીરિક, આત્મિક અને મામાજીક ઉન્નતિ કરવી.
- (૭) મર્વ સાથે પ્રીતિપવક-ધર્માનુમાર યથાયોગ્ય વર્તવું જોઈ.
- (૮) અવિદ્યાનો નાશ અને વિદ્યાની વૃદ્ધિ કરવી જોઈએ.
- (૯) પ્રત્યેક જણે પોતાની ઉન્નતિથી સંતુષ્ટ રહેવું ન જોઈએ, સર્વની ઉન્નતિમાંજ પોતાની ઉન્નતિ સમજવી જોઈએ.
- (૧૦) સર્વ જનુષ્યોએ સામાજીક સર્વ દ્વિતકારી નિયમો પાળવામાં પગ રહેવું જોઈએ, અને પ્રત્યેક દ્વિતકારી નિયમમાં સ્વતંત્ર રહેવું જોઈએ.

